

Star

29 TEMMUZ 2017 CUMARTESİ

05

Ekonomi

DOLAR

Dün
Önceki gün

3.5300 ₺
3.5300 ₺

EURO

Dün
Önceki gün

4.1400 ₺
4.1240 ₺

ALTIN

Dün
Önceki gün

967.76 ₺
961.61 ₺

BİST

Dün
Önceki gün

107.699
108.391

SONDAJI DA ARAMAYI DA KENDİMİZ YAPACAĞIZ

Enerji Bakanı Albayrak "Akdeniz ve Karadeniz'de doğalgaz ve petrol arama çalışmalarının sürdüğünü belirttik. 'İnşallah artık müzakereleri bitti. Bu yılın son çeyreğinde envanterimize alacağımız kendi sondaj gemimiz ve mühendislerimizle sondaj faaliyetlerimizi Türkiye olarak kendimiz yapacağız' dedi.

ENERJİ ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak, Milli Enerji ve Maden Politikası Kapsamında 'Akademisyenlerle İstisare Toplantısı' yaptı. Toplantıda konuşan Albayrak, petrol ve doğalgaz arama çalışmalarının sürdüğünü belirterek "Sondaj faaliyetlerimizi Türkiye olarak kendimiz yapacağız" dedi. Toplantıda akademisyenlerle Türkiye'nin Milli Enerji ve Maden Politikası'na ilişkin bir sunum yapan Albayrak, akademisyenlerden süreçle ilişkin geri dönüş beklentilerini söyledi.

İKİNCİ LNG SANTRALI GELİYOR

Enerji sanayi, ısınma ve hanehalkının ar güvenirliğini sağlamak için gerekli adımların atıldığını vurgulayan Albayrak, bu sürecin devam ettiğini ve çalışmaların süreceğini söyledi.

Albayrak, Türkiye'nin ilk yeniden gazlaştırma ve yitirer LNG santrali rekor sürede devreye alındığını hatırlatarak "İkinci insallah BOTAS eliyle bu yıl sonundan önce devreye sokacağız.

Üçüncüsü için de yaptığımız çalışmalara bu altıyı ülkemizde çok daha ileriye taşıyacağız gerekçesiyle diye konuştu.

Bilimselliğin ön planda tutulacağını, doğalgaz ve petrol arama çalışmalarının devam edeceğini, Akdeniz ve Karadeniz'de bu çalışmaların sürdüğünü hatırlatan Albayrak, "Yeni üretim teknolojileriyle hayatı geçirdiğimiz Onuç Reis gemimiz bulunuyor. İnşallah artık müzakereleri bitti. Bu yılın son çeyreğinde envanterimize alacağımız kendi sondaj gemimiz ve mühendislerimizle sondaj faaliyetlerimizi

Türkiye olarak kendimiz yapacağız. Birileri kızıyor ama kimse kusura bakmasın, Akdeniz kimsenin tekelinde değil, Türkiye olarak biz daha aktif olacağız. Detaylı analiz edip alacağız, kendimiz kazacağız, sondajı ve aramayı kendimiz yapacağız" ifadelerini kullandı.

Türkiye'nin 2002-2016 döneminde bir üst lige çıkma yolunda büyük bir dönüşüm yaşandığını işaret eden Albayrak, bu dönemde istikrarı almayı ve gelişmiş işgücü sağladığını ayrıca küresel pazarda aktif siyaset yürütüldüğünü dile getirdi. Albayrak, gelecek dönemde Türkiye'nin enerjideki dışa bağımlılığını azaltmak için yerli yenilenebilir kaynakları daha etkin kullanmaya yoğunlaşacağını anlattı.

Enerji ve madende yılda ortalama 55 milyar dolarlık bir ithalatın söz konusu olduğunu hatırlatan Albayrak, nükleer enerjinin gelecek dönemde önemli konuları arasında yer alacağını ifade etti.

RAHATSIZLAR Türkiye'nin yerli kömür kaynaklarının son 15 yılda ciddi oranda artarak 2016 sonu itibarıyla 15 milyar tonu geçtiğini belirten Albayrak "Bu kadar rezerv olduğu bir ülkede, yılda 40 milyon ton civarı kömür ithal ediyoruz. Bu durumun çözümü için çalışmamız lazım. 'Yerli kaynaklardan yararlanım' dediğinizde de birileri ortalığı ayağa kaldırdı, 'ithal kömürden yararlanım' dediğinde kimse ses çıkarmıyorsa buna da bir bakmamız lazım" dedi.

Albayrak "Türkiye'nin çevre standartları n çok daha ileride. Yerli istihdam, yerli ekonomi ama en çevreci bir şekilde bunu yapacağız. Birileri bundan rahatsız oluyor, olabilir" diye konuştu.

Rüzgardaki tekliflerden inanılmaz gurur duydum

Albayrak, önceki gün Rüzgar YEKA ihalesi için son tekliflerin alındığını ve bu projenin Milli Enerji ve Maden Stratejisi'nin kritik aşamaları oluşturduğunu vurguladı. İhale için dünyanın en büyük ilk 10 rüzgar türbini üreticisinin 8'inin teklif verdiğini anımsatan Albayrak "Bundan, inanılmaz bir gurur duydum. Bu proje, yatırımcıların önünün açılması açısından önemli bir adım. Gelen bu teklifler, Türkiye'nin tüm bu yasanalara rağmen hem cazip hem de güvenilir ülkelerden biri olduğunu ortaya koyuyor.

Teklif veren 8 konsorsiyumun içinde dört Alman, iki Çin, bir Amerikalı ve bir Danimarkalı şirket var. Dünyadaki toplam rüzgar türbin pazarının yüzde 90'ını elinde bulunduran firmalar bunlar" diye konuştu. Albayrak, bu projeyi, Türkiye'nin bölgesel bir enerji üretim üssü olması amacıyla ve rüzgar teknolojisinin geliştirilme için bir model oluşturulması amacıyla yapılabilecek en önemli adım olduğunu belirtti. "İnşallah süreç haftaya açık eksiltime usulüyle yapılacak ihalede neticelenecek" ifadesini kullandı.

Sıfırcı hocalara YEKA cevabı

ENERJİ Ekonomisi Derneği Başkanı Prof. Dr. Gökhan Kumburgözü, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının, bin megawattlık rüzgar enerjisi Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) ihalesine dünyanın alanında en büyük firmaların ilgi göstermesini ilişkin "Bu ille, Türkiye'nin uluslararası piyasalarda hala çok önemli olduğunu bir isarettir. Bu gelişme, uluslararası derecelendirme kuruluşlarının bundan sonraki değerlendirmelerine yönelik not artışı gündeme getirerek olumlu beklenti yaratabilir" dedi.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarının "yatırım yapılabilir seviyeyi artırma" niyetinde olduğu Türkiye'nin, bu ihaleyle dünya piyasalarına net bir mesaj verdiğini vurgulayan Kumburgözü, sunları kaydetti: "Uluslararası derecelendirme kuruluşlarının not düşürdüğü ve Almanya ile ilişkilerin gergin olduğu bir dönemde, YEKA rüzgar sanayiyle ihaleleri yönelik ilgi önemi, bu ilgi Türkiye'nin, uluslararası piyasalarda hala çok önemli olduğunu bir isarettir. Bu gelişme, uluslararası derecelendirme kuruluşlarının bundan sonraki değerlendirmelerine yönelik not artışı gündeme getirerek olumlu beklenti yaratabilir" dedi.

YEKA'nın hızla yaygınlaşarak Türkiye'nin elektrik üretimindeki payının önemli boyutlara ulaşması durumunda, sebeke entegrasyonu ve yedek kapasite ihtiyacı nedeniyle ilave yatırımlara ihtiyaç duyulabileceğinin dikkate alınması gerektiğini vurguladı.

Akkuyu'da temel atma yıl sonunda

TÜRKİYE'NİN ilk nükleer santrali olma özelliğini taşıyan Akkuyu Nükleer Santrali'yle (NKS) ilgili bu yıl önemli süreçler yaşandığını belirten Albayrak, şöyle konuştu: "Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde inşaat bu yıl sonuna kadar temel atma sürecine yürüyeceğiz. Sinoç Nükleer Güç Santrali için de görüşmelerimiz nihai noktaya geldi. 2023'te ilk reaktörü devreye alarak başlayan süreçte, 2030'a kadar inşallah üç nükleer santralimizi de devreye alacağız. Santrali çalıştıran mühendis de yetişti-

rek, buna hazır olmamız lazım. Kaç tane nükleer ile ilgili bölümümüz var? Yok denecek kadar az. Peki 2023, 2030 diyorsak bu alanda en az doktoralı yetişmiş insan kaynağına ihtiyacımız varsa bu çalışmalar birlikte yürüteceğiz. Hele de 15 Temmuz'dan sonra Türkiye'nin kaybedeceği hiç birşey yok. Bu kapsamda sizlere de iş düşüyor. Milli Enerji ve Maden Politikası ışığında sizlerle eğitim, mütedat, enerji diplomasisi gibi önemli konularda iletişim yönünde adımlarımız olacak."

Yurtdışı borçlanmasında püf noktalar-4

Gurbetçilerimizin emeklerinde büyük önem taşıyan yurtdışı borçlanmalarıyla eksik gün sayılarının tamamlanması mümkün olmaktadır. Bugünkü yazımızda yurtdışı borçlanmaları ile ilgili önemli ve son püf noktaları paylaşarak, yazı dışındaki yurtdışı borçlanmaları kısmını sonlandıracacağız.

Sigorta başlangıcı

5510 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanundan önceki sosyal güvenlik kanunlarında sigortalılık süresi şartını öngören uzun vade sigorta kollarından sağlanan hakların tespitinde sosyal güvenlik sözleşmesinde özel hüküm bulunan akit ülkedeki çalışmaya başlanılan tarih Türkiye'de işe giriş tarihi olarak esas alınmaktadır.

Bu ülkeleri bir önceki yazımızda paylaşmıştık, bunlara ilave bir örnek verelim.

* Türkiye'de ilk işe giriş tarihi: 4/1-a kapsamında 01/06/2014

* Almanya'da ilk işe giriş tarihi: 01/01/1983

* Borçlanma sigortalılık süresi: 01/01/1983-31/12/1997

* Borç ödeme aylık talep tarihi: 12/09/2014

* Normal kural, sigortalılık başlangıcı tarihi tespiti için, borçlanma gün sayısı kadar geri gidilmesidir. Ancak burada toplamda 15 yıl borçlanmasına rağmen, Türkiye'de ilk başlangıcı 1999 yılına değil, Almanya'daki ilk işe giriş olan 1.1.1983 tarihine gider. Dolayısıyla emeklilik şartları tespitinde, Türkiye'de ilk işe giriş 1.1.1983 olarak alınır. Bunun sebebi ise Almanya'daki çalışmaların Türkiye'de ilk işe giriş tarihi sayılmasıdır.

İlk işe giriş tarihi, Türkiye'de başlangıcı olarak sayılmayan ülkeler haricindeki borçlanmalarda, Türkiye'deki sigortalılığın başlangıcı tarihinden önceki süreler borçlanılması ise sigortalılığın başlangıcı tarihi, borçlanma gün sayısı kadar geriye götürülür. Türkiye'de sosyal güvenlik kurullarına tabi hizmetli bulunmayan istek sahiplerinin sigortalılıklarının başlangıcı tarihi, borçlanma tamamen ödedikleri tarihten borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülerek suretyle tespit edilir.

Örneğin yukarıdaki kişi Almanya değil, Danimarka'da çalışmış olsaydı, Danimarka'daki sürelerin borçlanmasında, Türkiye'de ilk işe girişi yoksa, borçlanma talep tarihinden borçlanma süresi kadar geri gidileceği tarihi tespit edilecekti.

Aylık bağlama şartları

●Yurda kesin dönüşün olması, Aylık tahsis talebinde bulunulması yurtdışındaki çalışmalarının sona ermesini, ikamet davalı bir sigorta yasa ile sosyal yalardır ödeneği almasını durumunu ifade etmektedir.

●Tahakkuk ettirilen borcun tamamının ödenmesi,

5510 sayılı Kanunla mülga kanunların yürürlükte hükümlerine veya sosyal güvenlik kanunlarına göre aylık hak kazanılması olması.

SGK'ya yazılı başvuru bulunulması gerekmektedir.

Bağlanacak aylık nasıl hesaplanır?

Bağlanacak aylık, vatandaşın borçlanma yaptığı döneme, borçlanma miktarına göre değişir. Borçlanmada, genellikle, tüm sürelerin en düşük tutardan borçlanılması yolunun seçildiği görülmüştür. Ancak burada bir fayda maksimizasyonu sağlanmaktadır. Başka bir ifade ile en düşük maaşla, en makul borçlanmanın yapılması gerekir. Bu sebeple öncelikle Türkiye'den emekli olduğunu bilmesi, ne kadar gün ihtiyacı olduğunu tespit etmesi gerekir.

Aylık hesaplamasında, primler borçlanma yapılan dönemler için gün ve prim miktarı olacağından, 2000 yılı önceki için ayrı bir aylık, 1 Ocak 2000-30 Eylül 2008 tarih aralığı için ayrı bir aylık, 30 Eylül 2008 sonrası dönem için ayrı bir aylık hesap edilir ve üç dönem için hesaplanan aylık ilgili döneme ait prim gün sayısı ile oranlanarak bu üç döneme ait kısmi aylık birleştirilerek ödenecek aylık tespit edilir. Bu teknik hesaplamalar yapılarak üç dönemden oluşan kısmi aylıklar birleştirilerek tam aylık çevrilme ve maaş bağlanmaktadır. Burada özellikle 2000 yılı öncesi kısmi aylık maaşlarda ciddi bir artış ya da azalışa yol açacağı düşünüldüğünde, bu sürelerle denk gelen her türlü borçlanmanın, büyük olasılıkla, aylıkla da artışı getireceği bilinmelidir.